

Jugoslavenska Katol. Jednota

Iskrcporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRANJENI

Prispevalci: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMORAC, Ely, Minn., Box 661.
Glavni tajnik: GEO. L. BROCKIE, Ely, Minn., Box 424.
Pomoćni tajnik: MICHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1804 So. 17th St.
Zastupnik: IVAN GOUGE, Ely, Minn., Box 126.
Zastupnik: Alois Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
DR. KARL L. ELY, Ely, Minn., Box No. Chicago St.

KASZORNINI

ALON KOSVILIC, Bala, Ohio, Box 598.
MICHAEL KLOBUCHAR, Cammet, Minn., 115 - 7th St.
FREDERICK, Kansas City, Kans., 421 No. 4th St.

POSREDOVNIKI:
IVAN KERNIK, Bala, Pa., Box 139.
FRANK GOUGE, Chisholm, Minn., Box 718.
HARVIN KOCHNER, Pueblo, Colo., 1911 Main Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne prispevke pa na glavnega zdravniška Jednota.

Glavni glasnik: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Petkronski falsifikati. Te dni je dobil v Ljubljani več oseb ponarejene petkronske tolare.

Zapuščena družina. Pri ljubljanski policiji se je zgledala Ana Gorenje, rodom iz Krškega, s svojimi petimi nepreskrbljenimi otroci in prosila za jed in prenočišče. Družino je oče pustil v Bishofshofnu in neznano kam odšel. Revna mati je dobila denarno podporo, da je mogla v svojo domovino obično.

Zrtev lahkovernosti. Na Stanu pri Mirni so v soboto 15. marca prenočili trije cigani pri Francu Bregarju. V nedeljo zjutraj je bila gospodinja sama doma. Drugi so šli k maši. Stara ciganka jo pregovorila, da si je dala "srečo" prerokovati. Zahtevala pa je ciganka, naj prinese vsaj svoj denar na mizo. Gospodinja je tudi to storila. Ko je ciganka nekaj časa osupnjena ženi priredovala dogodke iz njene preteklosti, pride nenadoma njen mož domov od maše. Ciganka pobere hitro kvarte in denar v žep ter zapove ženi, da ne sme stitirati dni ničesar povedati o tem možu, ne nikomur drugemu, sicer ji bodo otroci pomrli, prešči bodo poerli in druge nesreče jo bodo zadale. Žena je res molčala do večera. Zvečer je pa le povedala možu, ki je hitro obvestil orožnike na Mirni o tatvini cigankov. Cigani, starejša in mlajša ciganka in okoli 20 let stari cigan se pišejo Skalar, kakor si je Bregar zapomnil iz njihovega potnega lista.

Aretacija italijanskega goljufa. Preteklo jesen se je pojavil v Solnogradu neki 24letni italijanski delavec, Peter Tramontini, ki je od trgovca Ivana Kralja izvalil 100 K in kožuhastru sukno v vrednosti 30 K, kakor je pobegnil. V Bishofshofnu je izvalil od trgovca Frana Devrteka 100 K. Nato se je napotil slepar na Dolensko, kjer je pri gradnji železnice našel bogato polje za svoje sleparkske delovanje. Tam je oigral tamošnje gostilničarje in trgovce za znatne svote. Kot bi bil kak bogat podjetnik, se je pripeljal na priliko z izvoščkom v Metliko. Ko pa so mu tam postala tla prevročna, je pobegnil v Ljubljano. Novembra meseca je prišel k pekovskiemu mojstru A. Cizlu na Zalokarjev cesti, kjer se je izdal za Petra Cevolinja, delavca pri alpski stavbinski družbi, naročil za 80 K kruha in izvalil od peka 40 K. Na isti način je izvalil 40 K od Terezije Bizjakove v Ljubljani, ki ima svojo pekarijo na Poljanski cesti. Neki pekovski mojster, pri katerem je Italijan naročil večjo množino peciva, pa ni sedel sleparju na limate. Policija je ukrenila vse potrebno in je Tramontinija te dni aretirala, ko je ravno hotel dvigniti neko reko-mandirano pismo na glavni ljubljanski pošti. Tramontinija, ki je pristojen v Clauzetto pri Vidnu, je policija izročila deželnemu sodišču v Ljubljani.

Kaj in Abel. Letos na Svečnic je v Britofu pri Kranju Lovrene Bizjak svojega brata Miha zaklal. Lovrene je bil od zganja precej okajen in je brata dražil. Miho, ki je bil trezen, je to ujezilo in je udaril Lovrenea s pestjo v obraz. Lovrene je odgovoril z odprtim pipeem in prizadl svojemu bratu lahko rano na glavi in smrtno rano na vratu; ker so bile prerezane žile dovodne in odvodne, je v nekaj trenutkih izkrevavel in izdihnil. Sodisce v Ljubljani je te dni obsodilo ubijaleca na sedem let težke ječe, poostrene s postji in temenico.

Požigalec. Porotno sodišče v Ljubljani je obsodilo na osemletno težko ječo 23letnega Janeza Trobeca iz Zavrata na Notranjskem. Trobec je delomržen človek. Ko je bil 7. januarja izpuščen iz prisilne delavnice, ni iskal dela, temveč se je potikal naokoli. Ko se je potepanja naveličal, je sklenil, da si s požigom preskrbi pristojke. Krenil je k svojemu bivšemu gospodarju Peternehu, po domače Mavsarju v Jančjo dolino, kjer je bil prijazen sprejet in pogosten; gostoljubnost je poplačal s tem, da je podtaknil ogenj v Peternehovo hišnico, kjer je bila spravljena strelja; ogenj se na srečo ni prijel. Od tam se je obrnil k Seljakovemu kozolu, ki je bil poln sena. Zanimal je ogenj, ki je bliiskoma objel ves kozolec in uničil seno, skop in mnogo gospodarskega orodja. Škode je napravil 1283 K. Le ugodnemu vremenu je pripisati, da se ni ogenj razširil na sosednja poslopja. Ko je Trobec izvršil svoj zločin, je začel klicati na pomoč. V tem se je namreč premislil glede pristojke, a ta zvijača mu ni pomagala; še isti dan so ga imeli orožniki.

PRIMORSKO.

Hrvati in Slovenci v Istri in vseučiliško vprašanje. Odbor političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri in Pazinu je v seji sklenil sledečo resolucijo: Odbor, priznavajoč italijanskega, kakor vsakemu drugemu narodu v Avstriji popolno pravico do vseučilišča v lastnem jeziku, protestuje najodločneje proti temu, da bi se izključno italijanski zavod brez ozira na avtohtono slovensko prebivalstvo ustanovil v Trstu ali v katerikoli mestu avstro-ilirskega Primorja. Izraza bratom Slovencev in Trstu popolno solidarnost v tem vprašanju, kakor tudi glede njihovih zahtev na šolskem polju v istem mestu in zahteva od merodajnih faktorjev, da že enkrat rešijo po želji Hrvatov in njihovih bratov vprašanje priznavanja naukov, izpiti in diplom na vseučilišču v Zagrebu, pozivljajoč istodobno vse jugoslovanske poslance, da nastopijo v parlamentu z najostrejšimi sredstvi proti sramoto-nemu zavlačevanju tega za Jugoslovane življenjskega vprašanja.

Kako se nemštvo v Gorici množi. Nemci se v Gorici izdatno množijo. Nova železnica je pomnožila gorisko nemštvo gotovo za 1000 oseb. Pred otvoritvijo te železnice je bilo v Gorici jako malo Nemcev. Svoje ljudske šole niso imeli. Nekaj penzioniranih uradnikov, nekaj častnikov s svojimi družinami, to je bilo vse. Danes je to že veliko drugače. Nemci so si sezidali šolsko poslopje na Senenem trgu, ustanovili ljudsko šolo, katero je vlada kmalu potem podprala. Pred tremi leti je obiskovalo to šolo 60 otrok, danes pa je v nemški šoli na Senenem trgu nič manj kakor 300 učencev in učenk! To govori dovolj jasno in glasno, kako se nemštvo v Gorici širi.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.,

of Glas Naroda published at New York, N. Y., required by the Act of August 24, 1912.

Note.—This Statement is to be made in duplicate, both copies to be delivered by the publisher to the postmaster, who will send one copy to the Third Assistant Postmaster General (Division of Classification), Washington, D. C., and retain the other in the files in the post office.

Editor, Gilbert Potrato, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Managing Editor, John Zupan, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Business Managers, Ludwik Benedik, 82 Cortlandt St., New York.
Publisher, Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York.
Owners: (If a corporation, give names and addresses of stockholders holding 1 per cent or more of total amount of stock.)

Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Known bondholders, mortgages, and other security holders, holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities:

— none —
Average number of Copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date of this statement. (This information is required from daily newspapers only.) 9150

L. Benedik, business manager.
Sworn to and subscribed before me this 1st day of April, 1913.

Jezaja Muenz,
Notary Public.
(Seal.)
(My Commission expires March, 1914.)

Smrt na železniškem tiru. V Kanfanaru je povozil vlak iz Pulja delavca Stefana Orsaka, ki je hotel pred vlakom preskočiti progo. Orsak je obležal na mestu mrtve.

Za župana v Plaveh je izvoljen V. Ivančič. Prejšnji župan Kanjedice je 37 let županoval po svoje. Njegova samovlada je prenehala s 17. marecem, ko si je tamošnje starešinstvo izvolilo za župana V. Ivančiča iz Deskel.

Senzacionalen škandal. Tržaška policija je aretila vsled več ovadb 56letno vdovo Frančiško Contin roj. Fassinich iz Rimini. Žena se je pečala z zavidljivostvom in je imela obširne zveze. Njeni klijenti so se rekrutirali iz vrst laške tržške "zlate mladine" in iz petičnih perversnih stareev, ki so umirali in pustili umirati svoje denarice za odložitve ženskih krl. Njihove družice pa so bile večinoma soproge poveljnikov in častnikov Lloydovih in drugih parnikov, lepše soproge mašinistov in tudi nekatere "zelo dobre meščanske padrone in vestalke". Continova je imela na razpolago krasen album in v tem so se odlikovale slike njenih klijentk in kateri album je bil vedno na razpolago zaupnim, seveda tudi le petičnim gostom.

Vodovodno vprašanje v Rovinju je končno rešeno. Proračun za nov vodovod znaša 670.000 K. Deželni odbor je obljubil občini 20% podporo k predpripravljenim delom, ki so proračunara na 100.000 K in k stroškom zgradbe. Projekt je vlada odobrila, obljubila državno podporo in dovolila, da se takoj prične z delom.

ŠTAJERSKO.

Opuščena predilnica. Zaprlj so predilnico v St. Pavlu, ki je obstojala že 80 let in je v njej delalo 400—500 delavcev in delavk. Predilnica je bila pred dvema letoma še last tvrdke Stocker, Hofman & Co., ki jo je prodala predilniški akcijski družbi Ajdovščina-Litija, ki je pa zdaj predilnica zaprla, ker hoče delo bolj osredotočiti. Šentpavelske delavce in delavke je tvrdka deloma premestila v Ajdovščino in v Litijo, večina delavstva in uradništva je pa postavljena na cesto.

Avtomobilski promet med Celjem in Ljubljano se utegne oživeti z tekom nekaterih tednov. Vožnja sem in tja bi stala 8 K. Jzven tega pa se promet med Celjem—Zalcem in Vranskem. Družba, ki hoče ta promet izvesti, si je zagotovila za to že potreben kapital. Ta promet bo velikega važnosti in koristi za lepo Savinjsko dolino.

Polcmi. Trgovce Fran Mačnik v St. Vidu je zaprl svojo trgovino.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirčena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser, 6104 St. Clair Ave., N. E.

Podružnice
- Split, Celovec, Trst,
- Sarajevo, Gorica, Celje
- in Gradož.
- Delniška glavica
- K. 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 3/4 %
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.
Naš dopisnik za Združene države je tvrdka
FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice
- Split, Celovec, Trst,
- Sarajevo, Gorica, Celje
- in Gradož.
- Rezervni fond
- K. 1.000.000.

Trgovec z zlatnino
M. POGORELO
29 E. Madison St. — Room 1112
Chicago, Ill.
Opomba: Pazite na oglaš v sobotnih številkah.

Rad bi zvedel za svojega brata
JAKOBA GADNIK. Doma je iz Grgarja na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če bodo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se pa sam oglasi, za kar mu bodem zelo hvaležen. — Tony Gadnik, Camp 181/2 Neri, Md. (283—54)

Izšla je

času primerna, lična knjiga:
"VOJSKA NA BALKANU".
Priredila e. kr. prof. Anton Sušnik in Vinko Šarabon v Ljubljani.

Vsled vsestranske želje naročili smo več iztisov te knjige in je sedaj cenj. rojakom na razpolago.

Knjiga "Vojska na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno z 255 slikami, tikajoče se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovravniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York,
prodaja sedaj nastopne knjige:

MOHORJEVE KNJIGE
za leto 1913
po \$1.00 poštnino prosto.

PRATIKE
za leto 1913

družinske in Blaznikove, posamezni iztis velja 10c, 50 iztisov \$2.75, 100 iztisov \$5.00.

Dobiti so tudi v podružnici:
6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Največ denarja iz

Amerike

nalaga se v

MESTNI HRANILNICE LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1912 je znašal nad 660 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad 42 milijonov kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Nevdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zvraven rezervnega zaklada še mestna občina Ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem.

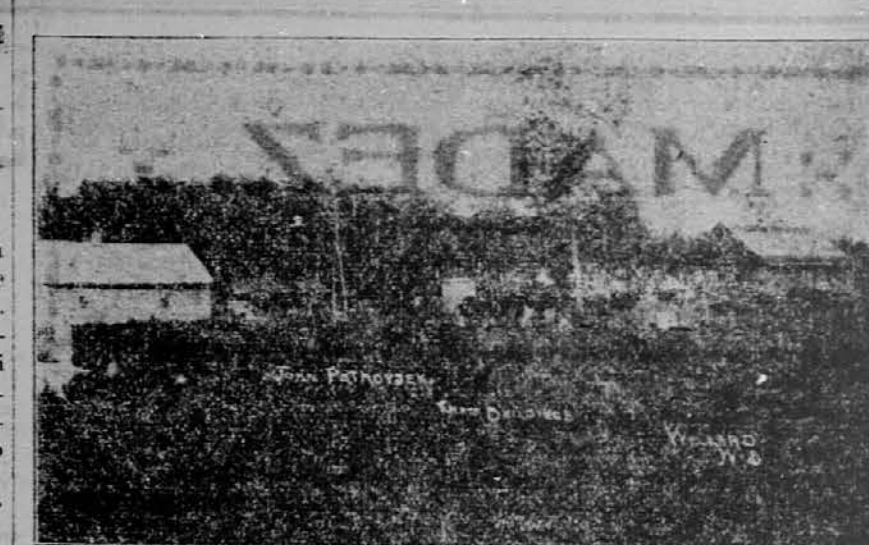
Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladostnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, in občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja v to hranilnico.

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.,
NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E.,
CLEVELAND, O.

Farma rojaka John Petkovšeka na Willard, Wis.

Nad sto slovenskih družin

se je že naselilo na farmah v Willard, Wisconsin. Zakaj bi se tudi Vi ne naselili med njimi. Vaši sosedi bodo Vaši rojaki. Še obilo zemlje na prodaj zraven Slovencev po nizki ceni. Plačnje se lahko na mesečne obroke. Pišite po informacije na: Adria Colonization Co., 322 Reed St., Room 6, Milwaukee, Wis.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrjuje na kosišče z rinkami.

Cena 1 kose je \$ 1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla;

cena garnituri je \$1.00.

Dalje imamo fine jeklene srpe po 50c.

Pristne "Bergamo" brusilne kamne po 30c. kos.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg poštnih postaje tudi bližnjo železniško.

Naročilu priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

